

Paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing

BBV voorschrift paragraaf

Artikel I I BBV

Lid 1 Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- a. De weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de provincie onderscheidenlijk de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
- b. Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiele betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Lid 2 De paragraaf betreffende het weerstandsvermogen bevat ten minste:

- a. Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
- b. Een inventarisatie van de risico's;
- c. Het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's;
- d. Een kengetal voor de:
  - 1a netto schuldquote;
  - 1b netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
  - 2 solvabiliteit;
  - 3 Grondexploitatie;
  - 4 Structurele exploitatieruimte;
  - 5 Belastingcapaciteit.
- e. Een beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie;

Lid 3 Bij ministeriële regeling worden nadere regels gesteld over de wijze waarop de kengetallen, genoemd in het tweede lid, onderdeel d, door de provincies en gemeenten worden vastgesteld en in de begroting en het jaarverslag worden opgenomen.

I **Beleid gemeente Baarn**

Het risicomanagement in de gemeente Baarn wordt uitgevoerd op basis van de nota Risicomanagement 2017 - 2022. In deze nota is vastgesteld dat de gemeente Baarn streeft naar een ratio weerstandsvermogen voor de programma's van 1,0, waarbij als toegestane bandbreedte een indicatieve bovengrens geldt van 1,2 en een ondergrens van 0,8.

De risicoanalyse vindt tweemaal per jaar plaats; bij de begroting en bij de jaarrekening. Hierdoor sluit deze paragraaf (begroting 2020) aan op de risicoanalyse van jaarrekening 2018.

Het weerstandsvermogen wordt in Baarn gedefinieerd als "het vermogen van de gemeente Baarn om niet-structurele financiële risico's op te kunnen vangen teneinde zijn taken te kunnen voortzetten". Het weerstandsvermogen bestaat uit die middelen waarover de gemeente Baarn beschikt om niet begrote kosten te dekken en die risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen zijn afgesloten. Dit betreft alleen de incidentele risico's.

Voor de vaststelling van het weerstandsvermogen neemt de gemeente Baarn de algemene reserve als uitgangspunt. De onbenutte belastingcapaciteit en de posten onvoorzien worden niet meegenomen in de berekening. Deze laatste vormen een additionele reserve om mogelijke structurele risico's op te vangen binnen de begroting wanneer dit nodig blijkt.

Op basis van het risicobeleid is het gewenste weerstandsvermogen bepaald door de risico's te kwantificeren naar hun maximale financiële impact maal de kans dat het risico zich voor kan doen.

Hierbij zijn alleen risico's meegenomen:

- die een maximale financiële impact hebben van € 100.000 of meer;
- waarvan de kans dat het risico zich in werkelijkheid voordoet groter is dan 10%;
- waarvan de kans maal de financiële impact minimaal € 10.000 bedraagt.

Voor de beoordeling is de onderstaande schaalindeling gehanteerd.

Risico	Omschreven als	Geschatte kans van	Rekenpercentage
Klein	Onwaarschijnlijk	0% - 20%	10%
Gemiddeld	Aannemelijk	21% - 50%	35%
Groot	Waarschijnlijk	51% - 90%	70%

2 Risico-inventarisatie

De risico's die de gemeente Baarn onderscheidt worden in 4 categorieën ingedeeld. Dat zijn:

1. Bedrijfsrisico's
2. Eigendomsrisico's;
3. Beleidsrisico's;
4. Aansprakelijkheidsrisico's.

Ten opzichte van de risicoanalyse in de jaarrekening 2018, is de gewenste weerstandscapaciteit niet gewijzigd.

Mutatie	Aantal	Bedrag
Ongewijzigd	17	0
Toename	1	468
Afname	1	-/- 350
Nieuw	0	0
Verlopen	0	
	+/-	
Mutatie		118

Bedragen x € 1.000,-

In de volgende tabel zijn de vier soorten risico's weergegeven en als volgt samengevat:

Risico	Benodigde capaciteit	
	Ultimo 2018	Begroting 2020
Bedrijfsrisico's	1.354	1.354
Eigendomsrisico's	547	197
Beleidsrisico's	1.378	1.846
Aansprakelijkheidsrisico's	962	962
	+/-	+/-
Totaal	4.242	4.359

Bedragen x € 1.000,-

In de tabel zijn de risico's gekwantificeerd.

Nr	Benoemde risico's	Maximum	Kans	Inc/Struct	Jaarrekening 2018	Begroting 2020	Mutatie
2.1	Bedrijfsrisico's						
2.1.1	Handhaving	100	Klein	Structureel	10	10	Ongewijzigd
2.1.2	Informatiebeheer	250	Klein	Structureel	25	25	Ongewijzigd
2.1.3.1	AVG-1	2.160	Gemiddeld	Structureel	756	756	Ongewijzigd
2.1.3.2	AVG-2	1.080	Gemiddeld	Structureel	378	378	Ongewijzigd
2.1.4	Informatiebeheer Cybercrime	100	Klein	Structureel	10	10	Ongewijzigd
2.1.5	Gemeenschappelijke regeling RID	500	Gemiddeld	Incidenteel	175	175	Ongewijzigd
	Totaal bedrijfsrisico's	4.190			1.354	1.354	
2.2	Eigendomsrisico's						
2.2.1	Onderhoud De Trits	500	Groot	Incidenteel	350	0	Afname
2.2.2	Onderhoud niet-strategisch vastgoed	562	Gemiddeld	Incidenteel	197	197	Ongewijzigd
	Totaal eigendomsrisico's	1.062			547	197	
2.3	Beleidsrisico's						
2.3.1	Wettelijke gemeentetaak Wmo HV	310	Groot	Structureel	217	217	Ongewijzigd
2.3.2	Uitvoeringsorganisatie BBS	400	Gemiddeld	Structureel	140	140	Ongewijzigd
2.3.3	Gemeenschappelijke regeling RWA/Amfors	1.800	Gemiddeld	Incidenteel	630	630	Ongewijzigd
2.3.4	Wettelijke taak Jeugdzorg	540	Gemiddeld	Structureel	378	378	Ongewijzigd
2.3.5	SiSa verantwoording VVE	134	Klein	Incidenteel	13	13	Ongewijzigd
2.3.6	Afvalverwerking	669	Groot	Structureel	0	468	Toename
	Totaal beleidsrisico's	3.853			1.378	1.846	
2.4	Aansprakelijkheidsrisico's						
2.4.1	Gewaarborgde geldleningen Eemland Woningen	1.970	Klein	Incidenteel	197	197	Ongewijzigd
2.4.2	Gewaarborgde geldleningen sportclubs	1.000	Klein	Incidenteel	100	100	Ongewijzigd
2.4.3	Aansprakelijkheid planontwikkeling	3.600	Klein	Incidenteel	360	360	Ongewijzigd
2.4.4	Aansprakelijkheid gasonvanstation	400	Groot	Incidenteel	280	280	Ongewijzigd
2.4.5	Aansprakelijkheid bagger-dossier	250	Klein	Incidenteel	25	25	Ongewijzigd
	Totaal aansprakelijkheidsrisico's	7.220			962	962	
	Totaal risico's	16.325			4.241	4.359	

Bedragen € 1.000,-

2 Beschrijving van de risico's

2.1 Bedrijfsrisico's

2.1.1 Handhaving Wet algemene bepalingen omgevingsrecht

De gemeente handhaaft de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Deze wet combineert een aantal vergunningen en algemene regels op het gebied van de ruimtelijke ordening, veiligheid en milieu. De gemeente voert deze taken in medebewind uit. De uitvoering van deze taken kan leiden tot directe schade of aansprakelijkheid. De maximale financiële schade als dit risico zich voordoet wordt geschat op € 100.000. De kans dat dit risico zich voordoet is klein.

2.1.2 Informatiebeheer

Bij Informatiebeheer kunnen (applicatieve) incidenten plaatsvinden met (grote) impact op bedrijfsvoering en/of dienstverlening. Ook bestaat het risico op onvolkomenheden van (nieuwe) regelgeving waarvoor maatregelen getroffen moeten worden. Het risico dat dit soort incidenten zich voordoet wordt klein geschat.

AGV (Algemene verordening gegevensbescherming)

Op 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) ingegaan. Deze verordening vervangt de oude privacywet 'bescherming persoonsgegevens'. De AVG heeft twee categorieën overtredingen geïntroduceerd: AVG-1 en AVG-2.

2.1.3.1 AVG-1

wanneer de verwerkingsverantwoordelijke een overtreding begaat van de meer fundamentele verplichtingen uit de AVG kan deze worden bestraft met een boete van de hoogste categorie. Bij deze categorie hoort bijvoorbeeld schenden van rechten van betrokkene zoals recht van inzage, recht op gegevenswisseling en recht op dataportabiliteit. Bij deze overtredingen hoort een geldboete van maximaal € 20.000.000 of 4% van de omzet. Een geldboete van € 20.000.000 is voor de gemeente niet reëel en daarom is 4% van de totale begroting als

uitgangspunt genomen voor het bepalen van de maximale financiële impact. Dit risico wordt op 'gemiddeld' geschat.

2.1.3.2 AVG-2

Overtredingen die niet onder categorie AVG-1 vallen kunnen beboet worden met een geldboete van maximaal € 10.000.000 of 2% van de omzet. Het gaat hier bijvoorbeeld om het niet melden van datalekken of het niet of onvoldoende treffen van beveiligingsmaatregelen. Ook hier is een geldboete van € 10.000.000 niet reëel. 2% van de totale begroting is als uitgangspunt genomen voor de maximale financiële impact. Dit risico wordt op 'gemiddeld' geschat.

2.1.4 Informatiebeveiliging/Cybercrime

Bij de informatiebeveiliging bestaat het risico op datalekken of cybercrime of cyberaanvallen (ddos, ransomware, phishing, malware, etc.). De kans dat dit risico zich voordoet is klein.

2.1.5 Gemeenschappelijke regeling RID

Bij deze gemeenschappelijke regeling kunnen (infrastructurele) incidenten plaatsvinden. Het risico dat dit soort incidenten zich voordoet wordt op 'gemiddeld' geschat.

2.2 Eigendomsrisico's

2.2.1 Zwembad De Trits

Het risico voor de Trits is vervallen omdat het achterstallig onderhoud in 2020 geheel uitgevoerd is.

2.2.1 Onderhoudskosten niet-strategisch vastgoed

De onderhoudskosten voor het niet-strategisch vastgoed zijn niet opgenomen in de onderhoudsvoorziening. Hierdoor zijn er ook geen budgetten opgenomen in de meerjarenbegroting. Wanneer de betreffende objecten niet tijdig worden afgestoten, kunnen alsnog onderhoudskosten ontstaan. Hiervoor is de risicoreserve ingesteld en het risico is als "gemiddeld" gekwalificeerd.

2.3 Beleidsrisico's

2.3.1 Wettelijke gemeentetaak Wmo HV

Met de invoering van een abonnementstarief per januari 2019 voor de eigen bijdrage Wmo-voorzieningen, ontstaat het risico dat meer mensen gebruik gaan maken van de Wmo-voorzieningen, omdat de eigen bijdrage voor mensen met een hoger inkomen aanzienlijk daalt. De extra stijging wordt geschat 20% van het budget 2019 en het risico is als "Hoog" gekwalificeerd. Compensatie vanuit het Rijk is vooralsnog onzeker. In de begroting 2019 is ingespeeld op de kostenstijging als gevolg van de hogere tarieven. Hierdoor is de omvang van het risico afgenomen.

2.3.2 Gemeenschappelijke regeling BBS (W&I)

Op basis van het deels eigen beleid van de gemeente Baarn vertonen de uitgaven en inkomsten de laatste jaren een stabiel beeld. Het budget voor de Wwb, inclusief de verplichte 7,5% eigen bijdrage, is vooralsnog voldoende gebleken. Voor de komende jaren wordt echter rekening gehouden met een toename door de beperking van het aantal SW'ers (mensen werkzaam in de sociale werkvoorziening) en Wajongers die op de bijstand zijn aangewezen. Per eind 2018 kent Baarn 384 personen die een bijstandsuitkering ontvangen, 26 mensen met een IAOW-uitkering en 5 mensen met een IOAZ-uitkering. Het financiële volume ligt rond € 5,3 miljoen per jaar. De risicoreserve is gebaseerd op het meerdere boven de verplichte eigen bijdrage van 7,5% voor de gemeente.

2.3.3 Gemeenschappelijke regeling RWA/Amfors

Momenteel wordt RWA Amfors doorontwikkeld tot mensontwikkelbedrijf. In 2020 zal een herijking plaatsvinden van de toekomstvisie RWA Amfors om richting te geven aan de ontwikkeling van de organisatie op de lange termijn. Het aantal klanten neemt namelijk geleidelijk af doordat de instroom is opgedroogd. Een mogelijk gevolg hiervan op de lange termijn is het risico tot opheffing van het SW-bedrijf. Het risicobedrag is gebaseerd op de indicatieve ontmantelingskosten, de te verwachten frictiekosten (werknemersrechten 37,3 fte eind 2018) en het saldo vreemd vermogen minus bezit. Bij de verdeling van deze kosten wordt uitgegaan van het eigendomsaandeel van de gemeenten, zijnde 9% voor de gemeente Baarn.

2.3.4 Wettelijke taak Jeugdzorg

Sinds de overheveling van de Jeugdzorg zijn gemeenten verantwoordelijk voor de intramurale, maar ook voor de extramurale zorg. De intramurale zorg is een kostbare vorm van zorg en heeft een groot financieel risico in zich. Deze kosten worden sinds 2015 binnen de regio verevend. Doordat in Baarn het gebruik van de jeugdzorg lager ligt dan in omliggende gemeenten bestaat dus het financiële risico dat een bedrag moet worden betaald voor de verevening van deze kosten. De doorverwijzing door de huisartsen, jeugdartsen en medisch specialisten kan ook een risico in zich hebben, omdat de gemeente hier weinig invloed op heeft terwijl zij wel verantwoordelijk is voor deze uitgaven. Dit laatste is lastig in te schatten, waardoor het risicobedrag vooralsnog wordt uitgegaan van drie incidentele uithuisplaatsingen. De kans is gemiddeld, gebaseerd op ervaringscijfers tot nu toe.

2.3.5 Niet voldoen aan de wet- en regelgeving (Sisa)

Vanaf 2014 moeten gemeenten de verantwoording over de specifieke uitkeringen via de Single information Single audit (SiSa) aanleveren aan het CBS. De dead-line is, evenals voor de jaarrekening, gesteld op 15 juli in het opvolgende jaar van het controlejaar. Wanneer de informatie niet tijdig of niet volledig is bevonden, riskeert de gemeente een terugbetalingsverplichting van ca. € 134.000. Het risico dat de gemeente Baarn deze informatie niet op tijd of niet volledig verstrekt is klein.

2.3.6 Afvalverwerking

De verwerking en vermarkting van grondstoffen en restafval gebeurt op een internationale markt waarin vele belangen meespelen en ontwikkelingen niet altijd voorspelbaar zijn. Wel is duidelijk dat sprake is van een trend van stijging van de kosten (bijvoorbeeld voor transport en verwerking van PMD) en daling van de vergoedingen (bijvoorbeeld voor oud papier en karton). Daarnaast zijn er landelijke ontwikkelingen, zoals de stijgende belasting op het verbranden van restafval en voorgestelde nieuwe afspraken binnen de Raamovereenkomst Verpakkingen. Deze ontwikkelingen brengen een risico met zich mee voor de kosten in het gesloten systeem van afvalinzameling en –verwerking. De voorgestelde stijging van het tarief voor de afvalstoffenheffing is op termijn niet voldoende om deze kostenstijgingen te dekken.

2.4 Aansprakelijkheidsrisico's

De aansprakelijkheden worden opgenomen in de risicoreserve wanneer vrij grote onzekerheid bestaat over de hoogte van de bedragen en over het daadwerkelijk aansprakelijk zijn. Indien hierover voldoende zekerheid bestaat, zal een voorziening worden getroffen ten laste van het resultaat van het betreffende boekjaar. In deze paragraaf is onderscheid gemaakt tussen twee soorten aansprakelijkheidsrisico's. Aansprakelijkheidsrisico's als gevolg van garantstelling voor derden bij het opnemen van leningen (1 en 2) en aansprakelijkheidsrisico als gevolg van onrechtmatige handeling of nalatigheid (3 tot en met 5).

2.4.1 Garantstelling Woningbouwcorporaties

Voor diverse partijen staat de gemeente borg voor de opgenomen leningen door die partijen. Het gaat om de woningbouwcorporatie Eemland Wonen en een aantal sportclubs. Woningbouwcorporaties die leningen aangaan voor bouwprojecten krijgen in de regel een borgstelling door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw. Woningbouwcorporatie Eemland Wonen heeft een aantal leningen geherfinancierd en daarvoor bij de gemeente borgstelling toegekend gekregen. Ultimo 2018 gaat het om € 1.970.016. Gelet op de kredietwaardigheid van de corporatie is het risico klein.

2.4.2 Garantstelling sportclubs

De gemeente staat ook borg voor de opgenomen leningen voor diverse stichtingen, verenigingen of sportclubs. Hier gaat om een borgstelling van ongeveer € 1.000.000. Ook hier is het risico klein. Voor sportclubs wordt alleen borg verstrekt indien de stichting Waarborgfonds Sport met goed gevolg een financieel onderzoek heeft uitgevoerd bij de sportclubs.

2.4.3 Aansprakelijkheid planontwikkeling

Gemeente Baarn is medio 2014 aansprakelijk gesteld inzake de planontwikkeling op en rondom het parkeerterrein Laanstraat. De gemeente ontkent deze aansprakelijkheid. Het risico wordt vooralsnog ingeschat als 'klein'. In 2015 is de positie van de gemeente voorgelegd voor een second opinion. De uitkomst van deze second opinion versterkt de gemeente in het handhaven van de huidige positie.

2.4.4 Verplaatsen van gasontvangstation

De gemeenteraad heeft eind 2017 besloten het gasontvangstation aan de Drakenburgerweg 25a te verplaatsen naar de overzijde van de Drakenburgerweg. Hiervoor is bij de jaarrekening 2018 een voorziening getroffen van

€ 1,6 miljoen ten laste van het resultaat. Het risico bestaat uit een overschrijding op de begrote kosten waarvoor ook de gemeente Baarn gedeeltelijk kostendrager wordt. Het risico wordt hoog ingeschat.

2.4.5 Juridische procedure over de melding voor het storten van de bagger

De provincie Utrecht heeft als opdrachtgever een openbare aanbesteding gedaan voor het uitdiepen van de rivier de Eem. Aan de hand van de aanbesteding heeft gunning plaatsgevonden aan een marktpartij. De marktpartij heeft conform de voorschriften een vergunning bij de gemeente aangevraagd voor de aanleg van een baggerdepot. Voor het storten van de bagger heeft deze marktpartij een melding gedaan bij het Servicebureau Gemeenten (SB|G), thans RUD-Utrecht, welke melding vervolgens is geaccepteerd. Omdat, bij nader inzien, geen sprake is van een 'naast gelegen perceel' heeft dit als consequentie dat de vervuilde bagger verwijderd moet worden. Een handhavingstraject heeft er toe geleid dat de marktpartij de bagger in zijn geheel heeft verwijderd. De marktpartij heeft de gemeente aansprakelijk gesteld voor de door haar te lijden schade voor het ten onrechte accepteren van de melding. De gemeente heeft deze aansprakelijkstelling afgewezen.

In januari 2019 heeft de rechtbank vastgesteld dat de gemeente niet aansprakelijk is. Momenteel loopt de zaak in hoger beroep.

3 Benodigde weerstandcapaciteit

Het weerstandsvermogen is het verhoudingsgetal tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit. De beschikbare weerstandscapaciteit betreft de algemene reserve. De totale omvang van de risico's per augustus 2019 bedraagt € 16,3 miljoen (ultimo 2018; € 17,1 miljoen). Wanneer de maximale financiële impact maal de kans wordt berekend, ontstaat een benodigde weerstandscapaciteit van € 4,4 miljoen (ultimo 2018 € 4,1 miljoen) om de risico's op te vangen.

Peildatum	Bruto risico	Benodigde weerstandscapaciteit	Beschikbare weerstandscapaciteit	Weerstands vermogen
Ultimo 2016	26.559	8.804	16.354	1,86
Ultimo 2017	25.727	7.206	15.811	2,19
Ultimo 2018	17.062	4.241	13.778	3,25
Begroting 2020	15.756	4.359	13.303	3,42

Bedragen x € 1.000,-

Het weerstandvermogen komt in augustus 2019 uit op 3,05. In dit verhoudingsgetal wordt het huidige risicoprofiel afgezet tegen de weerstandscapaciteit die de gemeente Baarn binnen de huidige meerjarenbegroting kan aanwenden. Deze ratio geeft aan dat de reservepositie sterk is.

Het weerstandsvermogen voldoet aan de minimumeis uit de nota Risicomanagement 2017 - 2022 van 0,8. De gemeente streeft echter een ratio van minimaal 1,0 na. Hier wordt ruim aan voldaan.

4 Financiële kengetallen

Sinds 2015 kent het BBV de bepaling dat gemeenten in hun jaarstukken (begroting en jaarrekening) een set van zes verplichte financiële kengetallen moet opnemen in de paragraaf "Weerstandsvermogen en Risicobeheersing". Deze zijn bestemd voor interne en externe benchmarking van de financiële positie. Het betreft de:

1. Netto schuldquote (leningen O/G);
2. Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen (leningen O/G minus leningen U/G);
3. Solvabiliteit;
4. Grondexploitatie;
5. Structurele exploitatieruimte;
6. Woonlasten tov landelijk gemiddelde voorgaand jaar.

Financiële kengetallen	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Verplichte kengetallen cf art 11 lid 2 BBV						
Netto schuldquote	48,7%	45,4%	44,6%	38,1%	36,3%	44,0%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor uitgezette leningen	45,2%	45,4%	44,6%	38,1%	35,2%	42,9%
Solvabiliteit	41,5%	43,6%	42,5%	43,8%	38,5%	41,5%
Grondexploitatie	7,3%	2,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Structurele exploitatieruimte	2,0%	2,4%	1,4%	-0,2%	0,1%	1,7%
Woonlasten	111,1%	113,7%	112,4%	111,1%	113,1%	
Additionele kengetallen						
Structurele saldo van baten en lasten (BBV)	292	938	1.298	1.233	2.185	2.201
Structurele saldo van baten en lasten (Baarn)	288	188	82	-592	-175	711
Financieringspositie	3.269	2.531	-169	-3.597	3.944	1.519
Resterende belastingcapaciteit						
	OZB	0	0	0	0	0
	Afvalstoffenheffing	0	0	128	0	0
	Rioolheffing	0	0	145	0	0
Totaal	0	0	273	0	0	0

Toelichting op de kengetallen

Netto schuldquote

Dit is de verhouding van de langlopende lening over het begrotingstotaal. Deze schuldquote neemt af. Dat komt omdat de langlopende lening O/G langzamerhand afgelost wordt en het begrotingsvolume toeneemt. Nieuwe langlopende leningen O/G worden vooralsnog niet opgenomen. Indien voor grote investeringen wel langlopende leningen worden aangetrokken zal dat een nadelig effect hebben op de schuldquote maar een positief effect op het financieringssaldo.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen

Dit is bovenstaand kengetal gecorrigeerd voor de uitgezette leningen (sportclubs). Deze zijn echter zo gering van omvang dat het effect verwaarloosbaar is.

Solvabiliteit

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van een gemeente. In relatie tot de netto schuldquote is sprake van een gunstige ontwikkeling van de solvabiliteit ten opzichte van de begroting.

Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. Vooralsnog is sprake van een relatief laag aandeel van de boekwaarde grondexploitaties in het totaal van de baten van de gemeenten. Overigens zegt dit kengetal niets over de looptijd, courantheid en risico's van de betreffende grondexploitaties.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken.

De vrije exploitatieruimte is een maat voor de flexibiliteit van de begroting. Het geeft aan of op onverwachte gebeurtenissen gereageerd kan worden (met financieel effect) zonder dat andere exploitatieposten in de knel komen. Landelijk ligt dit kengetal op gemiddeld 2%. De structurele exploitatieruimte in Baarn (-0.3% in 2018 naar 0.3% in 2021) ligt onder het landelijk gemiddelde.

Woonlasten tov landelijk gemiddelde voorgaand jaar

De belastingcapaciteit is de ruimte waarmee de belastingen zonder probleem verhoogd kunnen worden. Om deze ruimte weer te kunnen geven is een ijkpunt nodig; in dit geval landelijk gemiddelde tarieven.

Voor de gemeenten wordt de belastingcapaciteit gerelateerd aan de hoogte van de gemiddelde woonlasten (OZB, rioolheffing en reinigingsheffing). De mate waarin een tegenvaller kan worden bijgestuurd, wordt ook wel de wendbaarheid van de begroting genoemd. Wanneer een gemeente te maken heeft met een hoge schuld en de structurele lasten hoger zijn dan de structurele baten en de woonlasten al relatief hoog zijn, dan is er minder ruimte om te kunnen bijsturen.